

Gent, 26 oktober 2015

Goede vrienden,

Zoals jullie weten heb ik deelgenomen aan de synode over *De roeping en de zending van het gezin in de Kerk en in de wereld van vandaag*. Het is een buitengewone beleving van Kerk-zijn geweest, een ware Kerkvergadering. De media-aandacht over heel de wereld heeft bevestigd dat deze synode van uitzonderlijk belang was.

Terecht werd gesproken over de “tederheid van de Kerk”: zij is moeder en de paus is vader. De sfeer van vriendschap en medeverantwoordelijkheid die leefde onder de 270 kardinalen en bisschoppen, de 40 leken en de 20 vertegenwoordigers van andere christelijke kerken en 10 religieuzen maakte echt indruk. Niet alleen waren alle continenten er samen, bijna alle landen van de wereld hebben er vrijmoedig hun stem laten horen. Dit heeft ons de kans gegeven om te luisteren naar de grote verscheidenheid van tradities en gewoontes in de huwelijkssituatie. Heel sterk heeft op de synode de noodkreet geklonken om de miljoenen mensen die in vluchtelingenkampen en in opvangcentra of die - waar ook ter wereld - in precare omstandigheden leven, een toekomst te geven waarin ze als gezin sereen en menswaardig kunnen leven en voor de opvoeding van hun kinderen kunnen zorgen.

De Kerk heeft een belangrijke stap vooruit gezet in de richting van samenwerking en medeverantwoordelijkheid. De Kerk die we daar beleefd hebben is nieuw en geeft ons een gegronde hoop op de toekomst. Kardinaal Danneels zei: “de Kerk is veranderd” en paus Franciscus zei dat “de piramide omgedraaid is”. Er is synodaal werk nodig in de lokale kerken, in de regionale structuren zoals bisschoppenconferenties en ook op centraal niveau in Rome. De houding daarbij is barmhartigheid die verstaan wordt als luisteren, en “luisteren is meer dan horen”. Dat is telkens het uitgangspunt, daarop volgt “begeleiden”, dus de reële

situatie erkennen waar ieder gezin zich in bevindt, en tenslotte werken aan “integratie” in de Kerk. Alle gedoopten zijn lid van de Kerk, ook gescheiden en hertrouwde koppels zijn welkom, niemand is geëxcommuniceerd.

In de parabel nodigde de goede Vader zijn beide zonen aan tafel, de verlorene en ook de oudste, beiden zondaars zo je wil. Dit beeld drukt duidelijk uit wat barmhartigheid betekent. De barmhartige Samaritaan vroeg niet of de gewonde man Jood was of Griek, getrouwd of gescheiden. Deze beelden wijzen erop dat de mens centraal stond in de synode, in zijn of haar reële context, niet de theorie of de doctrine.

Wat wordt er van de Kerk, van de bisschoppen, vrijgestelden en van alle pastorale medewerkers verwacht? Dat ze dicht bij de mensen staan en met hen in gesprek gaan. Dat ze “de geur van de schapen” opnemen en zo nagaan wat de Geest van God met hen voorheeft. Onderscheiding van de Geest zou samen met barmhartigheid het kernwoord kunnen genoemd worden van wat de Kerk dient te doen.

Terecht werd gezegd dat de tijd dat de Kerk er op uit was om te oordelen of te veroordelen voorbij is. De synode toont een nieuw beeld van de Kerk. Mensen die in moeilijke situaties geraakt zijn worden uitgenodigd tot “een meer en ook volledige deelname in het leven van de Kerk. Daarnaast groeien is de bedoeling van de pastorale begeleiding die hen geboden wordt” (einddocument nr. 86).

De invloed van Paus Franciscus is groot in zulke bijeenkomst. Ook al zegt hij niets in de algemene vergadering, zijn sympathieke en beschikbare aanwezigheid geeft een nieuw beeld van leiding geven. Zijn openingshomilie, de toespraak bij de viering van 50 Jaar synode, zijn toespraak na de stemming en zijn homilie bij de sloteucharistie maakten zo duidelijk dat hij een nederige dienaar wil zijn die echter wel rustig maar duidelijk stelt dat dienst aan de mensen, aan de armsten eerst, voorop staat. Elke autoritaire houding is hem vreemd en die wijst hij ook af.

“Wij hebben gewandeld zoals de leerlingen van Emmaüs en we hebben de aanwezigheid van Christus erkend bij het breken van het brood in de eucharistie, in de broederlijke gemeenschap, in de bespreking van pastorale ervaringen” (eindtekst nr. 94).

Graag wou ik dit met jullie delen, en aan jullie zorg toevertrouwen. De voorbije weken tekenden niet enkel de aanwezigen, ze zijn ook een opdracht voor ons allemaal. We werken er samen aan voort.

Met de beste groeten,

+ Luc Van Looy.